

NYTT OM NOR

Stipendier

Terje Larsen, Institutt for medisinsk biologi, Tromsø Universitet, NOK 4 000 for å delta i The IVth International Symposium on Ruminant Physiology, Banff, Canada i september 1984 med bakgrunn i hans studier over fettstoffsiftet hos rein.

Arnoldus Schytte Blix og *Svein D. Mathiesen*, Avdeling for arktisk biologi, Tromsø Universitet, NOK 12 000 for å delta i ovennevnte symposium med bakgrunn i avdelingens vommikrobiologiske laboratoriums studier av vom-mikroorganismenes tilpasning til sult og skiftende ernæring hos rein.

Morten Ryg, Institutt for zoofysiologi, Oslo Universitet, NOK 13 000 for reiser i anledning av et halvt års opphold ved University of Alaska, Institute of Arctic Biology som videreutdannelse innen feltet hormoner i stoffskifte og vekst hos rein.

Olof Eriksson, Renforsøksavdelingen, Umeå, SEK 4 850 for deltagelse i foreningen OIKOS'

symposium i vinterøkologi, Uleåborg, september 1984.

Torgny Mossing, Institutionen för ekologisk zoologi, Universitetet i Umeå, SEK 3 000,- til analyser i arbeidet med å bestemme den kjemiske struktur av stoff som bevirker hanreinsens brunstlukt.

Nordisk reinforskerkonferanse

Denne ble avholdt på Kongsvold Fjeldstue, Norge i tiden 9. — 12. oktober dette år og samlet 30 deltakere. Møtet var ment som en mulighet for de som driver med forskning og forsøk innen reindriften til å komme sammen og utveksle erfaringer og ideer mest mulig fritt og uformelt. Det deltok også representanter for administrasjon og rådgivning. Foredrag og utdrag av innlegg vil komme som bilag til dette nummer av Rangifer og ytterligere informasjon vil finnes der. Tross endel forfall av sentrale personer innen fagområdet, var møtet meget vellykket som det det var tenkt å skulle tjene til. Ikke minst bidro de hyggelige omgivelser til dette.

Kongsvold Biologiske stasjon og Fjeldstue.

(Foto: Birgitta Åhman)

NOR's tjenester

Reisestipendier

NOR har midler til disposisjon til reisestipendier for forskere som ønsker å reise innen Norden for å besøke og/eller oppholde seg ved institusjoner som arbeider med forskningsprosjekter på rein. Stipendiene kan også søkes av studenter som vil slutføre eksamensarbeid innen dette felt (f.eks. i Norge, hovedfagsarbeid).

Med søknad skal det følge en redegjørelse for formålet med reisen/oppholdet og det skal sendes en kortere rapport til NOR etterpå. Maksimumsbeløp er for tiden NOK 10.000,- pr. stipendium.

Kontaktmøter

NOR har også midler til forskere som arbeider innen samme felt og som ønsker å komme sammen til mindre kontaktmøter, symposier eller kurser.

Symposier

NOR arrangerer symposier over viktige emner. Et slikt symposium over emnet «Tap av rein» ble avholdt høsten 1981 i Sverige.

Et nytt reinforskermøte ble arrangert på Kongsvold i Norge i tiden 9. — 12. oktober 1984.

Litteraturreferanser

Sekretariatet mottar utskrifter av søk i databaser etter publikasjoner om rein og reindrift. For tiden bygges opp et kartotek over disse og andre tilgjengelige referanser. Når kartoteket er ferdig kan det stilles til disposisjon for forskere som ønsker informasjon innen enkle emner innen fagområdet rein/reindrift. Det arbeides med å legge opplysningene inn på EDB. Nyere referanser vil bli publisert i Rangifer.

Dokumentasjonssamling

Sekretariatet arbeider med registrering og anskaffelse eller kopier av slik reindriflitteratur som ellers er vanskelig tilgjengelig. Dette kan være eldre verker, doktoravhandlinger, utredninger og lignende. Noe av denne litteratur vil befinne seg spredt i de tre land, men det registreres hvorfra den kan utlænes.

Øversetter

NOR vil oversette til norsk eller svensk enkelte arbeider fra finsk, særlig fra «Poromies», det finske reindriftsblad. Det arbeides også med å skaffe det som måtte finnes av oversettelser fra publikasjoner på russisk.

NOR:in palveluksia

Matka-apurahoja

NOR:illa on käytettävissään varoja matkastipenteihin tutkijoille, jotka toivovat matkustaa Pohjoisessa käydäkseen ja/tai oleskellakseen laitoksissa, jotka työskentelevät porotutkimusprojektien kanssa.

Apurahaa voivat hakea myös opiskelijat, jotka haluavat suorittaa opintonsa päätökseen tällä alueella (esim. Norjassa päätutkintotyön).

Hakemuksen mukana on seurattava selonteko matkan/oleskelun tarkoituksesta ja jälkeensä lähetettävä lyhyt selonteko NOR:ille.

Apurahan ylimmäismäärä on nykyisin Nkr. 10.000,- stipendiä kohti.

Yhteyksiä hoitavia kokouksia

NOR:illa on myös varoja tutkijoille, jotka työskentelevät samalla alueella ja jotka toivovat tulla yhteen pienempiin yhteyskokouksiin, yhteisneuvotteluihin tai kursseihin.

Yhteisneuvotteluja

NOR järjestää yhteisneuvotteluja tärkeistä aiheista. Senkaltainen yhteisneuvottelu aiheesta «Poromenetyks» pidettiin syksyllä 1981 Ruotsissa. Uusi porotutkimuskokous pidettiin Kongsvoldissa, Norjassa 9. — 12. lokakuuta 1984.

Kirjallisuusviitteitä

Sihteeristö ottaa vastaan poroa ja poronhoitoa koskevien julkaisujen listajäljennöksiä tietokonekeskuksista. Paraikaa on perusteilla kortisto näistä ja muista saatavissa olevista viitteistä. Kun kortisto on valmis, se voi olla tutkijoiden käytössä, jotka toivovat tiedonantoja tietyistä aiheista poron/poronhoidon ammattialueella. Tiedot suunnitellaan saatavan tietokoneeseen.

Uudemmat viitteet julkaistaan Rangiferissa.

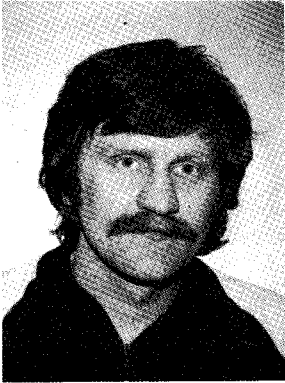
Asiakirjakokoelma

Sihteeristö työskentelee rekisteröidäkseen ja hankkiakseen tai jäljentääkseen sellaista poronhoitokirjallisuutta, jotka muutoin on vaikea saada käsille. Sellaisia voivat olla vanhemmat teokset, tohtorinväitökset, selvitykset tai muut senkaltaiset. Jotain tästä kirjallisuudesta voi olla hajallaan näissä kolmessa massa, mutta rekisteristä käy ilmi, mistä se voidaan lainata.

Käännöksiä

NOR tulee kääntämään norjaksi tai ruotsiksi muutamia artikkeleja suomesta, erikoisesti «Poromies»-lehestä, joka on suomalainen poronhoito-lehti. On myöskin suunnitteilla venäläisten julkaisujen käännöksiä hankkiminen siinä määrin kuin sellaisia mahdollisesti löytyy.

DISSERTATION

Kjell J. Nilssen.

The thesis *Factors affecting energy expenditure in reindeer* by Kjell J. Nilssen was approved for the Phil. dr's degree at the University of Tromsø. The dissertation took place in Tromsø December 15.1984.

Doktordisputas

Avhandlingen *Faktorer som innvirker på reinens energi* av Kjell J. Nilssen ble godkjent til å forsvares for den filosofiske doktorgrad ved Tromsø Universitet. Doktordisputasen fant sted i Tromsø 15. desember 1984.

SYNOPSIS

Measurements in Norwegian and Svalbard reindeer have revealed a seasonal change in resting metabolic rate. A linear relationship between food intake and metabolic rate indicated that the metabolic changes are results of the thermic effects from feeding. This hypothesis was supported by results from metabolic measurements in food-restricted animals. Accordingly, it was concluded that the reindeer do not reduce their basal metabolic rate to conserve energy during winter.

Further experiments also established a linear relationship between metabolic rate and running speed in both sub-species. This relationship did not differ with season or ambient temperature (within thermoneutrality). Energy cost of locomotion was slightly higher for the Svalbard than for the Norwegian reindeer. There was no evidence of an improved economy of locomotion (due to the evolution of the migratory behaviour) in reindeer.

In winter, both reindeer subspecies were found to be thermally well protected against cold as reflected in a low total body conductance. Furthermore, it was found that these animals can vary the over-all insulation by changes in peripheral circulation and respiratory heat loss. The increased winter insulation was found to effect the avenues for heat loss during exercise. Thus, body surface including the extremities were most important during summer, while the reindeer was more dependant on respiratory heat loss in winter. During exercise, respiratory minute volume decreased with decreasing ambient temperature. The reduction in respiratory minute volume leads to reduced respiratory water loss. Altogether, the results indicate that the Norwegian and the Svalbard reindeer regulate energy expenditure mainly by changes in locomotoric activity and insulation.

Thyroid hormone concentrations in blood from captive or free-ranging Norwegian and Svalbard reindeer exhibited seasonal changes with low levels in winter. Short time changes (within 24 hours) exhibiting no diel rhythms, were furthermore documented in the Norwegian reindeer. Plasma T_3 and FT_4 levels were subjects to changes if food intake was restricted. Studies in Norwegian reindeer, using radioactively labelled hormones, indicate that T_3 and T_4 disappearance rates were independent of food intake. Accordingly, a change in secretion rate, or a change in equilibrium between plasma protein bound and free thyroxine concentrations, were therefore suggested to explain the changes in the FT_4 hormone profiles. A change in the rate of peripheral monodeiodination of T_4 to T_3 was assumed to cause the variability in the T_3 plasma profile.

Results from studies combining measurements of metabolic rate and plasma T_3 and FT_4 levels could not support a hypothesis of a relationship between resting metabolic rate and plasma thyroid hormone levels in reindeer. The decreased plasma T_3 and FT_4 levels during winter and during starvation were suggested to reflect conservation of protein.